

L. M. Montgomery

Anne válaszüton

KÖNYVMOLYKÉPZŐ KIADÓ

Lucy Maud Montgomery

Anne válaszáton

Könyvmolyképző Kiadó
Szeged, 2006

Írta: Lucy Maud Montgomery
A mű eredeti címe: Anne of the Island
Fordította: Szűr-Szabó Katalin
A borítót tervezte: Rényi Krisztina

Copyright, 1915, by L.C. Page & Company. Entered at Stationer's Hall, London.

Az első brit kiadás: Pittman 1915

© David Macdonald, meghatalmazott és Ruth Macdonald 1996

® L. M. Montgomery is a trademark of the Heirs of L. M. Montgomery Inc., used under licence by Könyvmolyképző Kiadó Kft., Hungary.

A L. M. Montgomery védjegy a L. M. Montgomery Örökösei Rt. tulajdona. A Könyvmolyképző Kiadó Kft. a védjegyet az ő hozzájárulásukkal használja.

® *Anne of Green Gables* and other indicia of "Anne" are trademarks of the Anne of Green Gables Licensing Authority Inc., which is owned by the heirs of L. M. Montgomery and the Province of Prince Edward Island and located in Charlottetown, P.E.I., Canada, and are used under licence by Könyvmolyképző Kiadó Kft., Hungary.

Az *Anne otthonra talál* és a többi „Anne”-kötet az Anne of Green Gables Licensing Authority Inc. védjegye, amelynek Lucy Maud Montgomery örökösei, valamint a kanadai Charlottetownban lévő Prince Edward sziget tartomány a tulajdonosai. A Könyvmolyképző Kiadó Kft. a védjegyet a tulajdonosok hozzájárulásával használja.

ISBN 978 963 9492 90 5

Minden jog fenntartva, beleértve a sokszorosítás, a mű bővített, illetve rövidített kiadásának jogát is. A kiadó írásbeli engedélye nélkül sem a teljes mű, sem annak része semmilyen formában – akár elektronikusan vagy mechanikusan, beleértve a fénymásolást és bármilyen adattárolást – nem sokszorosítható.

*A földkerekségen minden lánynak,
aki „még többet” akar tudni Anne-ről*

A változás árnyéka

– Vége az aratásnak, elmúlt a nyár – idézte Anne álmodozva, míg tekintete a csupasz mezőkön időzött. Anne Shirley és Diana Barry almát szedtek a Zöldmanzárdos-ház gyümölcsösében, és most egy napsütötte sarokban pihenték ki a fáradalmaikat, ahol a Kísértetjárta Erdőből a páfrányok nyárédes illatát hozó szél szárnyára kapta a bogáncspihe könnyű raját.

De a táj már az ősz ígését hordozta. A távolból a tenger fakó moraja hallatszott, a földek kopaszon és szárazon nyújtóztak, szélükön aranyvessző sárgállott, a Zöldmanzárdos-ház alatti patak völgyét gazdagon borította a szikcsillag földöntúlian bíbor szőnyege, a Fénylő Vizek Tava pedig kék volt, csupán kék-kék-kék; nem a tavasz változékony kékje, sem a nyár sápadt azúrja, hanem tiszta, állhatatos és derűsen nyugodtkék, mintha a víz már maga mögött tudna minden csapongó hangulatot és feszült érzést, s végre lecsillapodva, szeszélyes álmoktól zavartalanul adná át magát a higgadt békének.

– Szép nyarunk volt – jegyezte meg Diana mosolyogva, bal keze gyűrűsujján az új gyűrűt forgatva. – És az egészet szinte megkoronázta Lavendar kisasszony esküvője. Gondolom, Mr. és Mrs. Irving mostanra már a Csendes-óceán partján lehetnek.

– Nekem viszont úgy tűnik, hogy amilyen régóta nem láttam őket, akár a világot körbeutazhatták – sóhajtott fel Anne. – Alig tudom elhinni, hogy csak egy hete házasodtak össze. Minden megváltozott. Elment Lavendar kisasszony, Mr. és Mrs. Allan... milyen elhagyatott is a lelkészlak a zárt zsalu-

gáterekkel! Tegnap este elmentem mellette, és olyan érzésem támadt, mintha a lakói mind kihaltak volna.

– Soha nem lesz még egy olyan kedves lelkészünk, mint Mr. Allan – Diana hangjában borús meggyőződés csengett. – Az idén télen, azt hiszem, be kell érnünk egy csomó helyettessel, a vasárnapok felére pedig nem is jut majd prédikáció. Te meg Gilbert is elmentek... rettenetesen unalmas lesz.

– De Fred itt marad – ejtett el Anne egy alattomos célzást.

– Mrs. Lynde mikor költözik át? – kérdezte Diana, mintha meg sem hallotta volna Anne megjegyzését.

– Holnap. Örülök neki, de ez is csak változás. Tegnap Marillával kihordtunk mindent a vendégszobából. Elhiszed, ha mondom, hogy irtóztam tőle? Butaság, tudom, de mintha szentségtörést követtünk volna el. Valahogy mindig megszentelt helynek tekintetem azt a régi vendégszobát. Gyermekkoromban mindig a világ legcsodálatosabb helyiségének éreztem! Emlékszel még, milyen csillapíthatatlan vágy lobogott bennem, hogy egy vendégszoba ágyában aludhassak, persze nem a Zöldmanzárdos-házéban! Ott aztán soha nem mertem volna! Az rettenetes lett volna... az áhítattól meg szemhunyasnyit sem tudtam volna aludni! Ha Marilla valami megbízással felküldött, sosem csörtettem át rajta... de nem ám! Visszafogott lélegzettel, lábujjhegyen settenkedtem végig, mintha templomban lennék, és egészen megkönnyebbültem, amikor becsuktam magam mögött az ajtót. A tükröt George Whitefield és Wellington herceg képmása vette közre, és valahányszor bent voltam, szigorúan meredtek rám, különösen, ha meg mertem nézni magam a tükörben, pedig a házban az egyedüli olyan tükör volt, amelyik nem torzította el az arcom. Fel nem foghattam, hogyan képes ott Marilla egy prózai takarításra. És most nemhogy takarítottunk, de tökéletesen lecsupaszítottuk. George Whitefieldet és Wellingtont az emeleti előtérbe száműztük. „Így múlik el a

világ dicsősége” – tette hozzá Anne nevetve, amelybe egy kis sajnálkozás is vegyült. Régi kegyhelyeink megszenteltelenítése még akkor sem örömteli, ha már kinőttük őket.

– Olyan magányos leszek, ha elmész – kesergett Diana már vagy századszor. – És ha belegondolok, hogy már jövő héten indulsz!

– De most még együtt vagyunk – nyugtatta meg Anne vidáman. – Nem engedhetjük, hogy a jövő hét gondolata megfoszson a pillanat örömétől. Magam is viszolygással gondolok az elutazásra... úgy szívemhez nőtt az otthonom. Te itt leszel, sok régi barát között, hogy Fredet ne is említsem! Én meg idegenek közé megyek, és egy teremtett lelket sem fogok ismerni!

– Kivéve Gilbertet... és Charlie Sloane-t – utánozta Diana Anne hangsúlyát és ravasz célzásait.

– Charlie komoly vigaszt nyújt majd! – erősítette meg Anne gunyorosan, mire mindkét felelőtlen nőszemélyből kitört a nevetés.

Diana pontosan tudta, Anne milyen véleményrel van Charlie-ról, de még sok bizalmas beszélgetés során sem tudott fényt deríteni arra, hogy miként is vélekedik Gilbert Blythe-ről. Nem mintha Anne maga is tisztában lett volna vele.

– Amennyire én tudom, a fiúk Kingsport másik végében laknak majd – folytatta Anne. – Örülök, hogy a Redmondra kerülök, és biztos, hogy egy kis idő elteltével meg is fogom szeretni. De az első pár hét keserves lesz. Még a hétvégi hazalátogatásokból sem meríthetek erőt, mint amikor még az Akadémiára jártam. A karácsony beláthatatlanul sokára lesz!

– Minden megváltozik... vagy meg fog változni – szomorodott Diana. – Az az érzésem, hogy már semmi sem lesz ugyanaz, Anne.

– Azt hiszem, válaszúthoz érkeztünk – mondta Anne elgondolkodva. – Ennek is be kellett következnie. Mit gondolsz,

Diana, vajon a felnőttkor tényleg olyan kellemes, mint akkor hittük még, amikor gyerekek voltunk?

– Nem is tudom... van azért benne sok kellemes is – válaszolta Diana, s azzal a kis tudálékos mosollyal simogatta meg a gyűrűjét, amitől Anne folyton kívülállónak és tapasztalatlanak érezte magát. – De annyi minden van, ami előtt tanács-talanul állok. Néha egyenesen megrémülök tőle... és bármit odaadnék, csak hogy kislány lehessen újra.

– Azt hiszem, idővel majd csak hozzászokunk a felnőtt-séghez – vigasztalta Anne vígan. – Egyre kevesebb meglepetéssel szolgál, bár végül is éppen a váratlan események adják az élet sava-borsát. Tízennyolc évesek vagyunk, Diana. Még két év, és betöltjük a húszat. Tízévesen ez az életkor meglett kornak tűnt a szememben. Egykettőre megfontolt, középkorú matróna válik belőled, én meg a kedves Anne néni leszek, a vénkis-asszony, aki szünidőkből meglátogat. Ugye, Di kedves, fenntartasz nekem egy kis sarkot? Persze, nem a vendégszobát... egy vénlány nem pályázhat ilyen kegyre, és én olyan alázatos leszek, mint Uriah Heep: megelégszem egy kis veranda melletti vagy szalonból nyíló kamrácskával is.

– Milyen butákat beszélsz, Anne! – nevetett Diana. – Én mondom, férjhez mész majd egy tüneményes, jóképű és gazdag férfihoz, és Avonlea-ben egyetlen vendégszoba sem lesz akár csak félig is hozzád méltó... és fiatal éveid barátai láttán felhúzd majd az orrod.

– Kár lenne. Az orrom egész csinos és félek, ha felhúznám, tönkremenne – bizonygatta Anne, s megpaskolta a formás jószágot. – Nem rendelkezem annyi előnyös vonással, hogy a meglevőket elronthassam, így aztán még ha a Kannibál Szigetek királyához mennék is hozzá, ígérem, hogy sosem viselkednék veled lenézően, Diana.

A két lány vidám nevetéssel intett búcsút egymásnak; Diana

nekivágott a Gyümölcsös-lejtőnek, Anne pedig a postahivatalba indult. Odaérve egy levelet talált, és még csupa lázas izgalom volt, amikor Gilbert utólérte a Fénylő Vizek Tava felett átívelő kis hídon.

– Priscilla Grant is a Redmondra megy! – újságolta. – Hát nem csodálatos? Reménykedtem ugyan, hogy így lesz, csak attól tartottam, hogy az édesapja nem egyezik bele. De végül ígent mondott, így együtt fogunk lakni. Úgy érzem, egy ilyen barátnővel, mint Priscilla, akár egy egész hadtesttel vagy akár egy seregnyi támadásra kész redmondi professzorral is szembe tudok nézni!

– Azt hiszem, jól érezzük majd magunkat Kingsportban – mondta Gilbert. – Amint hallom, szép régi város, és a világ egyik legszebb természetes parkjával büszkélkedhet. A táj, mint mondják, egyszerűen lenyűgöző.

– Kíváncsi vagyok, van-e... lehet-e ennél szebb – mormolta Anne, s olyan szeretetteljes, elragadtatott tekintettel nézett körül, mint azok, akik mindig is az „otthont” tartják a világ legcsodálatosabb helyének, függetlenül attól, hogy idegen csillagok alatt miféle szebb vidékekre sodorja őket a sors.

A régi kis tó felett ívelő híd karfájára könyököltek, és éppen azon a helyen adták át magukat az alkonyat varázsának, ahol Anne kimászott a süllyedő csónakból, amely Helént, az astolati liliumot vitte Camelotba. A nyugati égbolt alját már a naplemente festette bíborszínűre, de már feljött a hold is, és a tó vize, mint egy nagy, ezüst álom nyújtózott a fényében. Az emlékezés finom, édes igézettel babonázta meg a két fiatait.

Gilbert törte meg a csendet:

– Nagyon hallgatag vagy, Anne – mondta.

– Attól félek, hogy ha szólok, vagy megmozdulok, megtörik a csend – és vele a varázs, és szertefoszlik ez a szépség – sutogta Anne.

Gilbert hirtelen megragadta a karfán pihenő kis fehér kezét. Barna szeme elsötétült, még szinte gyermekien ifjú ajka már-már szólásra nyílt, hogy elárulja a szívét megremegtető álmat s reményt. De Anne gyorsan elhúzta a kezét, és elfordult. Számára végérvényesen megtört az alkony varázsa.

– Haza kell mennem – kiáltott fel megjátszott gondtalansággal. – Marillának fáj a feje ma délután, és az ikrek mostanra már biztos valami bajba keveredtek. Igazán nem kellett volna ilyen sokáig elmaradnom.

Amíg a Zöldmanzárdos-ház ösvényéhez nem értek, megállás nélkül és összefüggéstelenül csacsogott. Szegény Gilbert alig tudott közbeszúrni egy-két szót. Anne megkönnyebbülve köszönt el tőle. Gilbertet illetően egy új, titkolt elfogódottság kerítette hatalmába, amióta a Visszhang-kunyhó kertjében egy tűnő pillanat fellebbentette a fátylat. A régi, tökéletes iskolai pajtásságot valami idegen érzés zavarta meg, s már-már azzal fenyegetett, hogy tönkreteszi.

Azelőtt sosem örültem, ha el kellett válnom Gilberttől – gondolta Anne félig szomorkásan, félig neheztelően, míg az ösvényen hazafelé ballagott. – Ha ezt az ostobaságot nem hagyja abba, vége szakad a barátságuknak. Nem szabad, hogy elrontsa, nem engedem! Jaj, miért is nem tudnak a fiúk józanabbul viselkedni!

Anne-ben ott motoszkált a kétely, hogy az sem vall éppen „józságra”, hogy Gilbert meleg kézszorítását még most is érzi a kezén, ugyanúgy, mint abban a pillanatban, amikor a fiú keze megérintette, és ez az érzés távolról sem olyan kellemetlen, mint egy hasonló próbálkozás Charlie Sloane részéről, amire három estével korábban került sor, egy White Sands-i táncmulatságon, ahol egy táncot egymás mellett ültek végig. Anne megborzongott; kellemetlenül érintette a visszaemlékezés. De romantikus érzésektől fűtött udvarlóival kapcsolatos

problémái abban a percben kiröppentek a fejéből, amikor belépett a Zöldmanzárdos-ház otthonos, érzelgéstől mentes konyhájába, ahol egy nyolcéves kisfiú sírt keservesen a pamlagon.

Anne a karjába kapta:

– Mi baj, Davy? Hol van Marilla és Dora?

– Marilla most fekteti le Dorát – zokogta Davy –, és én azért sírok, mer’ Dora lebukfencezett a külső pincelépcsőn, és lenyúzta az orráról a bőrt, és...

– Ó, kicsim, ne bánkódj emiatt! Tudom, hogy sajnálsz, de a sírással nem segítesz rajta. Holnapra már nem lesz semmi baja. A sírással nem segíthetünk senkin, Davykém, és...

– Nem azért sírok, mer’ Dora lepotyogott a lépcsőn – szakította félbe Davy növekvő keserűséggel Anne jó szándékú prédikációját –, hanem azért, mer nem láttam, amikő’ leesett. Hiába, folyton lemaradok minden mulacságról.

– De Davy! – kiáltott fel Anne, s visszafojtotta a csaknem kirobbanó nevetést. – Mulatságnak neveznéd, hogy szegény kis Dora leesik a lépcsőn és megüti magát?

– Nem esett nagy baja – védekezett Davy –, és persze, ha kitörte vóna a nyakát, akkő’ igazán sajnáltam vóna Anne. De a Keithek nem könnyen halnak meg. Azt hiszem, ebben a Blewettekre hasonlítanak. Múlt szerdán Herb Blewett leesett a szénapadlásról, a répacsúszdán át behullott az egyik állásba, ahol egy rémségesen vad, harapós kedvű lovat tartanak, és egészen a patái alá gurult. Mégis élve került elő... csak három helyen tört csontja. Mrs. Lynde mondta, hogy egyeseket még baltával sem lehet agyoncsapni. Mondd csak, Anne, Mrs. Lynde holnap költözik be?

– Igen, Davy, és remélem, mindig kedves és rendes leszel velem.

– Kedves és rendes leszek. De esténként vajon ő fog lefektetni, Anne?

– Lehet. Miért kérdezed?

– Mer’ ha igen, akkó’ előtte bizony nem imádkozom úgy, ahogy előtted, Anne – jelentette ki a kisfiú ellentmondást nem tűrően.

– És miért nem?

– Mer’ nem tartom helyesnek, Anne, hogy idegenek előtt beszéljek Istennel. Ha akarja, Dora elmondhatja Mrs. Lynde előtt az esti imáját, de én akkó’ sem teszem. Megvárom, míg kimegy, aztán mondom el. Ugye jó lesz így is, Anne?

– Jó, ha biztos vagy abban, Davy, hogy nem feledkezel meg róla.

– Arra mérget vehetsz. Ó, az imádkozás szerintem igazán pompás szórakozás. De egyedül imádkozni fele olyan mulatságos sem lesz, mint veled együtt. Bárcsak itthon maradnál, Anne! Nem is értem, miér’ akarsz elmenni és itt hagyni minket.

– Hát, éppenséggel akarni nem akarok, Davy, de úgy érzem, mennem kellene.

– Ha nem akarsz, nem is kell. Felnőtt vagy. Ha én felnövök, semmit sem csinállok majd, amihez nincs kedvem.

– Majd meglátod, Davy, hogy életed során mindig csinálsz majd olyasmit, amihez nem fűlik a fogad.

– Nem én! – utasította vissza Davy kereken. – De nem ám! Most azér’ kell olyat csinálnom, amit nem akarok, mer’ ha nem teszem, Marillával ágyba zavartok. De amikó’ felnövök, ezt már nem tehetitek velem, és senki sem lesz, aki megmondaná, mit ne tegyek. Hű, hogy várom azt az időt! Figyelj csak, Anne, Milty Boulter szerint a mamája azt mondta, hogy azér’ mész egyetemre, hogy kiderítsd, tudsz-e férfit fogni magadnak. Igaz ez, Anne? Szeretném tudni.

– Nem igaz, Davy. Azért megyek egyetemre, hogy sokat tanuljak, sok mindent megtudjak erről-arról.

– Miről?

– „Csónakról, csizmáról, pecsétviaszról, királyokról, káposztáról” – idézte Anne.

– De ha mégis férfit szeretnél fogni, hogy kezdenél neki? Szeretném tudni – erősködött Davy, akit a kérdés láthatólag nem hagyott nyugodni.

– Kérdezd csak meg Mrs. Boultert! – javasolta Anne megdöbbenve. – Ő biztos többet tud erről, mint én.

– Meg is kérdezem, ha legközelebb találkozom vele – felelte Davy komolyan.

– Davy! Meg ne próbáld! – kiáltotta Anne, aki későn kapott észbe.

– De hát épp most ajánlottad! – vitatkozott a megbántott kisfiú.

– Ideje lefeküdnöd – zárta le a vitát Anne, hogy mentse a helyzetet.

Miután Davyt lefektette, Anne lassan lesétált a Viktória-szigetig, ahol sokáig üldögélt egyedül, holdsütötte, puha homályba burkolózva, míg a patak és a szél versenyt daloltak körülötte. A patakhoz különösen erős szeretet fűzte; a régmúlt időkben hány meg hány álmodást szőtt a partján! Megfeledkezett epekedő ifjacról, rossz májú szomszédok kaján kijelentéseiről, egy fiatal lány megannyi problémájáról. Képzeltben messze járt; legendás tengereken siklott tova, amelyek „távoli tündérvilág” szikrázó partját mosták, a letűnt Atlantiszban és Elíziumban, s szíve vágyának földjére csak a ragyogó Esthajnalcsillag mutatta az utat. Álmai gazdagabbá tették, mint a valóság, hiszen amit látunk, az könnyen semmivé foszlik, de amit megálmodunk, az örök.

Őszi virágfüzérék

A következő hét hamar elröppent: számos „utolsó teendővel” – ahogy Anne nevezte – volt teliszűfolva. Búcsúlátogatásokat tett, és búcsúlátogatókat fogadott, kellemeseket és kevésbé kellemeseket egyaránt, attól függően, hogy az illető szívből osztott-e Anne reményeiben, vagy ellenkezőleg, azon a véleményen volt, hogy Anne-t az egyetem máris felfuvalkodott hólyaggá tette, s rá hárul a kötelesség, hogy „leszállítsa a magas lóról”.

A Faluszépítők Társasága egyik este búcsúestélyt adott Anne és Gilbert tiszteletére Josie Pye-nál; azért esett rá a választás, mert egyrészt Mr. Pye háza nagy volt és kényelmes, másrészt éltek a gyanúperrel, hogy a Pye lányok a kisujjukat sem mozdítanák az ügy érdekében, ha a házzal kapcsolatos ajánlatukat nem fogadják el. Emlékezetesen jól mulattak, mivel a Pye lányok jókedvükben voltak, nem mondtak vagy tettek olyasmit, amivel az alkalom harmóniáját megzavarták volna, ami nem volt éppen szokásuk. Josie is meglepően szívélyesen viselkedett, olyannyira, hogy leereszkedően meg is jegyezte Anne-nek:

– Egész jól áll az új ruhád, Anne... de komolyan, szinte csinos vagy benne!

– Milyen kedves, hogy ezt mondd – felelte Anne vidáman csillogó szemmel.

Humorérzéke határozottan javult az idő múlásával, és ami tizennégy évesen mély sebeket hagyott, most már csak mulatságnak tűnt. Josie sejtette, hogy a huncut csillogás Anne sze-

mében azt jelzi, hogy magában nevet rajta, de megelégedett annyival, hogy odasúgja Gertie-nek, miközben lementek a földszintre:

– Anne Shirley, majd meglátod, úgy elbízta magát, mint még soha, hogy egyetemre megy!

A „régii csapat tagjai” mind eljöttek – teli vidámsággal, odaadással, fiatalos gondtalansággal. A rózsás és gödröcskés Diana Barry, Fredde, hűséges árnyékával, a rendes, józan és egyszerű Jane Andrews, egy krémszínű selyemblúzban, Ruby Gillis, aki aranyzóke hajában piros muskátlival soha csinosabbnak és ragyogóbbnak még nem látszott, Gilbert Blythe és Charlie Sloane – mindketten állandóan a távolságtartó Anne társaságát keresték –, a sápadt és letört Carrie Sloane, akit a pletyka szerint az keserített el, hogy apja eltiltotta Oliver Kimballtól, Moody Spurgeon MacPherson, akinek kerek képe és kibírhatatlan fülei ma sem látszottak kevésbé kereknek, vagy kibírhatatlannak, és végül Billy Andrews, aki egész este szótlanul gubbasztott egy sarokban, és csak kuncogott, ha szóltak hozzá, egyébként pedig széles, szeplős képén boldog vigyorral bámulta Anne Shirleyt.

Anne ugyan előre tudott az estélyről, azt azonban nem gyanította, hogy mint a Társaság alapítóit hízelgő „beszéddel” és a „megbecsülés zálogaival” lepik meg őket – Gilbert egy tölőtollat, jómaga pedig egy Shakespeare színműveit tartalmazó kötetet kapott. A beszédben elhangzott dicséreték úgy meglepték és akkora örömet szereztek, hogy nagy szürke szeme csillogását csaknem elhalványították a feltoluló könnyek. A beszédet egyébként Moody Spurgeon mondta ünnepélyes és igen csak lelkipásztori modorban, Anne keményen és hűségesen dolgozott a Faluszépítőkért, és végtelenül boldoggá tette, hogy a tagság ilyen őszintén nagyra értékelte az erőfeszítéseit. És mind milyen kedvesek és barátságosak és vidámak – még a

Pye lányok sincsenek érdemek híján; e percben Anne keblére ölelte volna az egész világot.

Hihetetlenül jól érezte magát, csupán a vége felé történetek rontották el a kedvét. Gilbert ismét elkövette azt a hibát, hogy valami érzelmes megjegyzést tett a holdsütötte verandán, vacsora közben, amit Anne azzal torolt meg, hogy kitűnítő figyelmében részesítette Charlie Sloane-t, sőt megengedte, hogy hazakísérje. Rá kellett azonban jönnie, hogy a bosszú legtöbbször a bosszúállónak okozza a legnagyobb keserűséget. Gilbert ugyanis Ruby Gillist kísérte haza, s Anne hallotta, milyen jókat nevetgélnek beszélgetés közben, amint a nyugodt, csípős őszi estében lassan távolodnak. Szemmel láthatóan remekül szórakoztak, miközben őt halálra untatta Charlie Sloane, aki szünet nélkül beszélt, és még véletlenül sem mondott olyasmit, ami csak egy kicsit is érdekes lett volna. Anne szórakozott igennel és nemmel válaszolt, s a fejében közben az járt, hogy milyen gyönyörű is volt Ruby egész este, hogy Charlie szeme milyen dülledt a holdfényben – dülledtebb, mint nappal –, és hogy a világ mégsem az a kiváló hely, mint ahogy az estély elején hitte.

– Kifáradtam, ennyi az egész – szögezte le magában, amikor a szobája magányában végre fellélegzett.

Őszintén hitte is, hogy csak ez a baja. De másnap, amikor meglátta, hogy Gilbert szokásos szapora, határozott lépteivel vág át a Kísértetjárta Erdőn, majd a régi rönkhídon, valami ismeretlen, titkos forrásból eredő boldogság öntötte el a szívét. Hát mégsem Ruby Gillisnél tölti az utolsó estéjüket!

– Fáradtnak látszol, Anne – jegyezte meg a fiú.

– Fáradt is vagyok, s ami még ennél is rosszabb, elégedetlen. Az első azért, mert egész nap a bőrröndömet csomagoltam és varrtam. A rosszkedvem meg az okozta, hogy hat nő jött át elköszönni, és mindegyiküknek sikerült legalább egyvala-

mit mondanía, amitől olyan fakóvá vált az életem, mint egy szürke, szomorú, vigasztalan novemberi reggel.

– Gonoszkodó öreg tyúkok! – jegyezte meg Gilbert választekos stílusban.

– Á, dehogý – tiltakozott Anne mosolytalanul. – Hiszen éppen ez a baj! Ha rosszindulatú vén tyúkok lettek volna, eleresztem az egészet a fülem mellett. De mind kedves, jó és anyáskodó teremtések, akiket kedvelek és akik engem is kedvelnek, és ezért is nehezedik rám úgy, amit mondtak, vagy amire csak céloztak. Éreztették velem, hogy örülségnek tartják Redmondot, és hogy bölcsészdiplomát akarok szerezni, és azóta nem megy ki a fejemből, hogy nincs-e igazuk. Mrs. Peter Sloane sóhajtozott, és azt mondta, reméli, bírom erővel, amíg nem végzek, mire rögvést a teljes idegkimerültség áldozataként láttam magam a harmadik év végén. Mrs. Eben Wright szerint borzasztó sokba kerülhet négy év a Redmondon, s ettől elfogott a lelkiismeret-furdalás, hogy ilyen oktalanságra fecsérlem el Marilla és a magam pénzét. Mrs. Jasper Bell azt reméli, hogy nem ront el az egyetem, én pedig már látom magam, amint a legkibirhatatlanabb nőszemélyként térek haza Avonlea-be, és lenézek mindent és mindenkit. Mrs. Elisha Wright megjegyezte, hogy a redmondi lányok, különösen a kinglyportiak „rémesen elegánsak és felfuvalkodottak”, és szerinte idegenül érzem majd magam közöttük; ennyi elég is volt, hogy már lássam magam, mint nevetségesen öltözött, lenézett és megalázott vidéki lányt, aki Redmond klasszikus termeiben rézzel kivert orrú cipőben csoszog ide-oda.

Anne nevetés és sóhaj furcsa keverékével ejtette ki az utolsó szavakat. Érzékeny természete minden rosszállást súlyosnak érezt, még azokét is, akiknek véleményére vajmi keveset adott. E pillanatban sótlannak érezte az életét, becsvágya füstölve lobbant ki, akár egy kioltott gyertya.

– Igazán ne törődj azzal, hogy mit mondanak – vigasztalta Gilbert. – Te is tudod, hogy akármilyen remek emberek is egyébként, a világot mégis szűklátókörűen ítélik meg. A szemükben átkos dolognak tűnik bármi olyat tenni, amit ők nem tettek meg. Te vagy az első lány Avonlea-ben, aki valaha is egyetemre ment, és tudod, hogy az elsőket mindig is holdkóros őrülteknek tekintették.

– Tudom én is, de más érezni és más tudni. A józan eszem persze azt súgja, hogy neked van igazad, mégis előfordul, hogy a józan ész elveszti fölöttem a hatalmát, és úrrá lesz rajtam a bolondság. De komolyan, amikor Mrs. Elisha elment, ahhoz is alig maradt erőm, hogy befejezzem a csomagolást.

– Egyszerűen csak elfáradtál, Anne. Gyere velem sétálni, és feledkezz meg mindenről... csatangoljunk egyet az ingoványon túl! Talán van valami, amit szeretnék megmutatni neked.

– Talán? Hát nem tudod biztosan, hogy ott van-e?

– Nem. Csak annyit tudok, hogy ott kellene lennie, legalábbis abból ítélve, amit tavasszal láttam. Gyere csak. Úgy teszünk, mintha megint kicsik volnánk, és arra megyünk, amerről a szél fúj.

Vígan nekivágtak az útnak. Anne, aki még jól emlékezett az előző esti nézeteltérésükre, nagyon kedves volt Gilberthez, aki viszont bölcsen úgy döntött, hogy az iskolai pajtáságnál többnek nem adja jelét. Mrs. Lynde és Marilla a konyhaablakból néztek utánuk.

– Egy szép napon ebből házasság lesz – jelentette ki Mrs. Lynde helyeslően.

Marilla kissé összerezzen. A szíve mélyén ugyan remélte, hogy így lesz, de minden porcikája tiltakozott az ellen, hogy ezt éppen Mrs. Lynde pletykásan tárgyilagos előadásában kelljen hallania.

– Még gyerekek – vetette oda kurtán.

– Anne tizennyolc – nevetett Mrs. Lynde jólelkűen –, és én már férjnél voltam ennyi idős koromban. Mi, öregek, Marilla, túlságosan is hiszünk abban, hogy a gyerekek sosem nőnek fel, de én amondó vagyok, hogy Anne már fiatal nő, Gilbert meg férfi, és akinek szeme van, láthatja, mennyire bálványozza Anne-t. Remek fickó, és nála jobbat Anne keresve sem találna. Remélem, nem tömik tele a fejét valami romantikus ostobasággal odaát, Redmondban. Szavamra, sosem helyeseltem ezeket a koedukációs helyeket. És nem hiszem – fejezte be ünnepélyesen –, hogy az ilyen iskolákban a diákok a flörtölésen kívül mással is foglalkoznának.

– Néha talán tanulnak is egy kicsit – szúrta közbe Marilla, s halványan elmosolyodott.

– Hát, nem sokat – szipogott Mrs. Lynde megvetően. – De azért Anne-ről nem ez a véleményem. Ő biztos tanulni fog. Sosem volt kacér természetű. De, szavamra, sosem becsülte Gilbertet valódi értéke szerint. Ő, ismerem én a lányokat! Charlie Sloane is bele van habarodva, de én nem ajánlanám, hogy egy Sloane-hoz menjen hozzá. Persze, jó, becsületes, tiszteletre méltó emberek, de mindent összevetve, mégiscsak Sloane-ok.

Marilla egytétően bólintott. Egy kívülállónak az utóbbi kijelentés ugyan nem sokat mondhatott, de ő értette, miről van szó. Minden faluban akad ilyen család: jó, becsületes, tiszteletre méltó népek, de azon, hogy Sloane-ok, még az sem változtat, ha a szirének hangján szólnak az emberhez.

Gilbert és Anne, akiknek szerencsére nem volt tudomásuk arról, hogy jövőjüket Mrs. Lynde imígy eldöntötte, a Kísértetjárta Erdő lombsátra alatt sétáltak. Túlhan a csupasz dombhátak a lemenő nap aranyárga fényében fürödtek a halványkék és a rózsás árnyalatokban játszó ég alatt. A távoli lucfenyőligeteket már bronzvörösre festette az alkonyat, elnyúló árnyékuk sötét csíkokat vetett a hegyi legelőkre. Könnyű szél

motozott a fenyők ágai között, susogása már az őszre figyelmeztetett.

– Ebben az erdőben már valóban kísértetek élnek... a régi emlékeké – mondta Anne, s lehajolt, hogy tépjen a korai fagytól viaszfehérre fakult páfrányból. – Úgy érzem, mintha az a két kislány, akik egyszer Dianával voltunk, még most is itt játszana, s naplementekor a Driád Fürdőjénél ülve, találkát adva a szellemeknek. Tudod, sötétedéskor sosem megyek úgy végig ezen az ösvényen, hogy ne érezném a régi félelmet és borzongást! Volt egy kivételesen rémítő árny: egy meggyilkolt gyermek kísértete, akit mi képzeltünk ide; lassan az ember háta mögé lopakodott, és jéghideg ujjaival megragadta a kezét! Bevallom, hogy mind a mai napig, ha este járok erre, akarva-akaratlan is hallani vélem apró, tétova lépteit a hátam mögött. És nem félek, hogy a Fehér Hölgy, és a fejetlen úr, vagy a csontvázak is itt tanyáznak, mégis, egyre csak azt kívánom, bárcsak sose képzeltem volna ide a kisgyermek kísértetét! Milyen dühös volt ránk Marilla és Mrs. Barry! – nevetett Anne a visszaemlékezés nyomán.

Az ingovány felső végét körülölelő erdőkben bíborszínű ösvények nyíltak, a lemenő nap fényében ökörnyál csillant. Egy göcsörtös lucfenyőkkel álló liget és a nap melegét ontó, juharfákkal szegélyezett völgy után ráleltek arra a „valamire”, amit Gilbert keresett.

– Á, itt is van! – kiáltott fel Gilbert elégedetten.

– Egy almafa... ráadásul ilyen messzire! – örvendezett Anne.

– Igen, egy igazi almát termő fa, a fenyők és bükkök között, egymérföldnyire a legközelebbi gyümölcsöstől! Múlt tavasszal egyszer erre jártam, s akkor láttam meg, hófehér virágba borulva. El is határoztam, hogy ősszel megint kijövök ide, hogy megnézzem, terem-e gyümölcsöt. Nézd csak, teli van almával!

És egészségesnek látszanak... Rőt színűek, mint a téli ranett, de a héjuk sötétpiros. A legtöbb vadalma zöld és ehetetlen.

– Valami véletlenül idekerült magból hajthatott ki évekkal ezelőtt – tűnődött Anne. – Milyen szépen megnőtt, és kiterebélyesedett... állta a sarat, egyedül, idegen fák között, a bátor, elszánt jószág!

– Itt egy kidőlt fa, puha mohapárnával. Ül csak le, Anne... ez lesz az erdei trónusod. Én meg felmászom almáért. Magasan nő mind... a fának nyújtózkodnia kellett a fény felé.

A gyümölcs ízletesnek bizonyult. A rőt színű héj alatt hófehér, piros erekkel finoman behálózott hús kínálta magát; a szokásos almaíz mellett valami vad, gyönyörűségesen csípős zamata is volt, amelyet kertben nőtt almánál sosem tapasztaltak.

– A bűnbeesés almájának sem lehetett különlegesebb íze – jegyezte meg Anne. – De ideje hazaindulni. Nézd csak, három perce még alkonyodott, most meg már a hold süt! Milyen kár, hogy nem figyeltük meg az átmenetet! De azt hiszem, hogy az ilyen pillanatokat sosem lehet elcsípni.

– A Szerelmesek Ösvényén menjünk haza, és kerüljük meg az ingoványt! Még most is olyan rosszkedvű vagy, Anne, mint amikor elindultunk?

– Nem én! Az az alma manna volt szegény kiéhezett lelkemnek. Úgy érzem, szeretni fogom Redmondot, és pompás négy évet töltök ott.

– És a négy év után... hova tovább?

– Ó, a végén ismét kanyarodik majd az út – felelte Anne könnyedén. – Fogalmam sincs, mi vár ott rám... de nem is akarom tudni. Jobb így.

Azon az estén a Szerelmesek Ösvénye bűbajos hely volt: a hold ezüstös ragyogásában békés nyugalomba és rejtélyes homályba burkolózva húzódott előttük. Kellemes, bizalmas

csendben sétáltak egymás mellett; beszélgetni egyiküknek sem volt kedve.

– Ha Gilbert ilyen lenne mindig, mint ma este, milyen egyszerű és remek lenne minden! – tündődött el Anne.

Séta közben Gilbert Ann-re pillantott. Könnyű ruhájában, karcsú törékenységgel egy fehér íriszre emlékeztette.

– Kíváncsi vagyok, vajon sikerül-e valaha is magam felé hajlítanom szívét – gondolta magában, s szívét fájdalmas súlyllyal húzta le az aggodalom.

Isten hozott és istenhozzád

Charlie Sloane, Gilbert Blythe és Anne Shirley hétfőn, azaz másnap reggel utaztak el Avonlea-ből. Anne sokért nem adta volna, ha felhőtlen napra virradnak. Úgy beszéltek meg, hogy Diana viszi ki kocsin az állomásra, és szerették volna, ha a hosszú távollét előtt kellemesen tölthetik az utolsó perceket. De amikor vasárnap este Anne bebújt az ágyba, a Zöldmanzárdos-ház körül jajongó keleti szél semmi jót sem ígért, és ezt aztán be is tartotta. Anne arra ébredt másnap reggel, hogy esőcseppek verik az ablakát, és egyre táguló köröket vetnek a tó szürke tükrén. A hegyeket és a tengert ködpára takarta el a szeme elől, s a kinti világ borús és szomorú hangulatot árasztott. A lehangolóan szürke hajnali félhomályban kellett felöltöznie, mert csak korai indulással érheték el a vonatot és a hajócsatlakozást. Anne igyekezett úrrá lenni az akarata ellenére kibuggyanó könnyein. Elhagyja a szívének oly kedves ott-hont, s valami azt súgta, hogy ez a búcsú örökre szól; nem tér ide vissza, kivéve nyaralni. Semmi sem lesz már ugyanolyan:

a szünidőt itt tölteni nem ér fel az itt lakással. És milyen szívet tépően kedves és szeretetre méltó itt minden... a kis, fehér veranda, lánykora álmainak szentélye, az ablak előtt magasodó Hókirálynő, a mélyedésben csörgedező patak, a Driád Fürdője, a Kísértetjárta Erdő vagy a Szerelmesek Ösvénye, az az ezer és egy drága hely, amelyhez emlékek sora kötötte. Lehet-e másutt valaha is boldog?

Aznap gyászos hangulatban költötték el a reggelit a Zöldmanzárdos-házban. Davy – talán életében először – képtelen volt enni, és szégyenkezés nélkül potyogtatta a könnyeit a zabkásájába. Dora kivételével senkinek sem volt étvágya: ő viszont háborítatlan nyugalommal kanalazta be az elé tett adagot. A halhatatlan és megfontolt Charlotte-hoz hasonlóan, aki „továbbra is élte az életét”, miközben kétségbeesett szerelmesének holttestét az orra előtt vitték el, Dora is azon szerencsések közé tartozott, akit nem lehetett a sodrából kihozni. Dora nyugalomát még nyolcéves korában is csak egy földindulás rendíthette volna meg. Sajnálta, persze, hogy Anne elutazik, de vajon ez elég ok-e, hogy ne élvezze a pirítóásra tett buggyantott tojást? Erre egyértelmű nemmel válaszolt volna. Miután pedig látta, hogy Davy torkán egy falat sem megy le, előzékenyen megette az övét is.

Diana percre pontosan toppant be a kocsival, rózsás arca ragyogott az esőkabát felett. Valahogy át kellett esniük a búcsúzkodáson. Mrs. Lynde lejött a lakrészéből, szívélyesen megölelte Anne-t, és figyelmeztette, hogy bármit is csináljon, az egészség a legfontosabb. A nyers és száraz szemű Marilla futó csókot nyomott Anne arcára, s kijelentette, hogy feltehetően úgyis hallanak majd felőle, ha már berendezkedett. Egy nem különösebben éles szemű megfigyelő akár azt is gondolhatta volna, hogy Anne távozása nem rázza meg... egészen addig, amíg a fent említett megfigyelő alaposabban meg nem nézi Marilla sze-

meit. Dora kimérten csókolta meg Anne-t, és kipréselt a szeméből két, a körülmények megkívánta apró könnyecseppet. Davy viszont, aki azóta a hátsó verandán sírt, amióta csak az asztaltól felkelt, egyáltalán nem volt hajlandó elbúcsúzni. Amikor meglátta a felé közeledő Anne-t, felpattant, felvágatott a hátsó lépcsőn, és elbújt egy ruhásszekrényben, ahonnan nem lehetett előcsalni. Amikor elhagyta a Zöldmanzárdos-házat, Davy fájdalmas bömbölése volt az utolsó hang, amit Anne hallott.

A Bright Riverbe vezető úton mindvégig zuhogott az eső; erre az állomásra kellett menniük, mivel a carmodyi szárnyvasútnak nem volt csatlakozása a hajóhoz. Amikor odaértek, Charlie és Gilbert már a peronon várták őket. A vonat is indulásra készen füttyült. Anne-nek csak annyi ideje maradt, hogy megvegye a jegyét, feladja a poggyászát, és sietve elköszönjön Dianától. Amint felszállt, a vonat már indult is. Magában azt kívánta, bárcsak most Dianával indulhatna vissza Avonlea-be. Tudta, hogy egyszerűen belepusztul a honvágyba. És bárcsak ne ömlene úgy az eső, mintha az egész nyomorúságos világ az eltűnt nyarat és az elmúlt örömöket siratná! Anne még Gilbert jelenlétében sem talált vigaszt, hiszen ott volt Charlie is, és a sloane-ságot csak napfényes időben lehet elviselni – esőben kibírhatatlan.

Az időjárás csak akkor fordult jobbra, amikor a hajó kipöfögött a charlottetowni kikötőből. Elállt az eső, a nap aranyosan tört át a felhők résein, és derűsebb folytatást ígérve festette rézvörösre a szürke tengert, aranyba vonva a Sziget vörös partjait burkoló ködpárát. Ráadásul a hullámvész Charlie-t a hajó mélyébe szólította, hogy ott próbáljon meg úrrá lenni a tengeribetegségén, így Gilbert és Anne magukra maradtak a fedélzeten.

Ó, hogy örülök, hogy a Sloane-ok tengeribetegek lesznek, amint vízre szállnak! – gondolta Anne könnyörtelenül. – Biztos,

hogy képtelen lennék búcsút venni a „hazai rögtől” Charlie társaságában, aki közben érzélgősen meresztgetné a szemét.

– Nos, útnak indultunk – jelentett ki Gilbert tárgyilagosan.

– Igen, és úgy érzem magam, mint „Childe Harold”... csak éppen az nem a „szülőföldem partja”, amit nézek... az, gondolom, Új-Skócia lenne – tette hozzá Anne, és sebesen pislogott.

– De a hazai part mindig az, amit az ember legjobban szeret, és ez számomra csakis a jó öreg P. E. Sziget marad. El sem hiszem, hogy nem itt éltem világéletemben. Az ideérkezésemet megelőző tizenegy év csupán rossz álomnak tűnik. Hét éve keltem át ezen a hajón először... azon az estén, amikor Mrs. Spencer elhozott a hopetowni árvaházból. Szinte látom magam abban a rémes, sárgásfehér gyapjúsövetből varrt ruhában és kifakult, lapos szalmakalapban, amint elragadtatott kíváncsisággal járom be a hajó kabinjait, minden zegét-zugát. Szép este volt, és hogy ragyogtak a Sziget partjai a napfényben! És most újra átkelek a szoroson. Jaj, Gilbert, őszintén remélem, hogy szeretem majd Redmondot és Kingsportot, bár abban is biztos vagyok, hogy nem így lesz!

– Hova lett a filozofikus gondolkodásod, Anne?

– Elmosta egy magányosság és honvágy hatalmas hulláma. Három éve vágyom arra, hogy Redmondba mehessenek... és most, tessék, itt vagyok... és azt kívánom, bárcsak ne így lenne! Ne is törődj velem. Ha jól kibőgtem magam, majd megint filozofikus és vidám leszek! De erre okvetlen szükségem van, már csak „szelepként is”... de meg kell várnom vele, amíg ma este a panzióban ágyba nem kerülök, akárhol is hajtsam álomra a fejem. Akkor aztán Anne újra a régi lesz. Kíváncsi lennék, vajon Davy előbújt-e már a szekrényből?

Este kilencre járt, amikor a vonat befutott Kingsportba, s hamarosan a zsúfolt állomás peronjának kékesfehér lámpafényében találták magukat. Anne elveszetten nézett körül, de egy perccel később Priscilla Grant ragadta karon.

– No, végre megvagy, kedvesem! Gondolom, ugyanolyan fáradt vagy, mint én, amikor szombat este ideértem.

– Hogy fáradt vagyok-e?! Jobb, ha nem is említed, Priscilla! Fáradt vagyok, és zöldfülű, és vidéki, nem is szólva arról, hogy tízévesnél nem érzem magam idősebbnek. Az isten szerelmére, fogd fölön a te szegény, elbizonytalanodott barátnődet, és cipeld el magaddal valahova, ahol magára maradhat gondolataival.

– Máris mehetünk a panziónkba. Kint vár a taxi.

– Micsoda szerencse, hogy kijöttél elé, Prissy. Ha nem tetted volna, most én itt lerogynék a bőröndömre, és keserves könnyekre fakadnék. Milyen megnyugvás egy ismerős arc a tengernyi, üvöltöző idegen között!

– Az ott nem Gilbert Blythe, Anne? Hogy megemberesedett egy év alatt! Mikor Carmodyban tanítottam, még csak egy iskolás fiú volt. Az meg biztos Charlie Sloane. Ő aztán nem változott semmit... nem is tudna! Így nézett ki, amikor megszületett, és nyolcvanévesen sem lesz külön. Erre, drágám. Húsz perc, és otthon vagyunk.

– Otthon! – hördült fel Anne. – Úgy érted, valami borzalmas panzióban, és egy még annál is borzalmasabb, sivár hátsó udvarra néző hálószobában.

– Szó sincs semmiféle borzalmas panzióról, te Anne lány. Itt a taxink. Ugorj csak be... a sofőr majd gondoskodik a bőröndödről. Hol is tartottam? Ó, igen, a panziónál. A maga műfajában igazán kellemes hely, mint ahogy ezt te is elismered majd holnap reggel, ha jól kialudtad magad, és a szomorúságod rózsás hangulatra változik. Egy öreg, régimódi szürke kőház a St. John utcában, egy kedves kis építmény Redmond hőskorából. Valamikor előkelő népek laktak arra, de a divat mást kapott fel, a St. John utcát pedig ejtette, így az ottani házak már csak álmodoznak a régmúlt szép napokról. Ráadásul akkorák, hogy az ott lakók kénytelenek szobát kiadni, a háziasszonyaink

legalábbis igyekeznek ezt a benyomást kelteni bennünk. Egyébként elragadóak... mármint a háziasszonyaink.

– Hányan vannak?

– Ketten: Miss Hannah Harvey és Miss Ada Harvey. Ötven évvel ezelőtt ikerként születtek.

– Úgy látszik, nem szabadulok az ikerektől – mosolyodott el Anne. – Amerre megyek, mindenhova követnek.

– Ó, most már nem azok. Harmincon túl többet sosem voltak ikrek. Miss Hannah megöregedett, hozzá nem is túl szépen, Miss Ada viszont még ennél is kevésbé szépen harminc maradt. Azt még nem sikerült kiderítenem, hogy Miss Hannah tud-e mosolyogni, mert eddig még nem kaptam rajta, de Miss Ada helyette is mosolyog, ami még ennél is rosszabb. Egyébként rendes, kedves népség, és évente két lakójuk van, mert – Miss Ada hétszer is megerősítette szombat óta – takarékos szelleme nem bírná elviselni az „elpocskolt, üresen maradt szobákat”, és nem azért, mintha a szükség így diktálná. Ami a szobáinkat illeti, be kell vallanom, hogy valóban egy kis előtérből nyílnak, és az enyém tényleg a hátsó udvarra néz, de a tied utcai, és az ablakából az utca túloldalán levő régi St. John temetőt látni.

– Hú, ez aztán hátborzongató kilátás – rázkódott össze Anne. – Inkább választom a hátsó udvart.

– Dehogy, még mit nem! Majd meglátod, milyen tündéri a régi St. John temető! Olyan régi, hogy ma már szinte nem is temető, hanem Kingsport egyik látványossága. Tegnap bejártam az egészet, igazán kellemes kirándulás volt. Egy magas kőfal és hatalmas öreg fák veszik körül, és bent is óriási öreg fák sora hajlik különös régi sírkövek fölé, a sírköveken még különösebb és eredetibb feliratok állnak. Majd meglátod; lefogadom, Anne, hogy odajársz majd tanulni! Persze, ma már senkit sem temetnek oda. De néhány éve egy csodálatos

emlékművet emeltek az új-skóciai katonák emlékére, akik a krími háborúban estek el. Épp szemben van a bejárattal, és ott aztán – ahogy valamikor mondogattad – „tág tere nyílik a képzeletnek”. No, végre megérkezett a bőrröndöd... és a fiúk is jönnek elköszönni. Mondd, tényleg muszáj kezét fognom Charlie Sloane-nal? Mindig olyan a keze, mintha hideg békát fognék. Okvetlen hívjuk meg őket, hogy látogassanak el néha hozzánk. Miss Hannah komor képpel a tudomásomra hozta, hogy hetente kétszer „fiatalembereket” is fogadhatunk, feltéve persze, hogy korán távoznak. Miss Ada viszont mosolyogva közölte, hogy mindenhova ülhetnek, csak a gyönyörű díspárnáira nem. Megígértem, hogy ügyelek rá, bár azt nem tudom, hogy a padlón kívül hol kínálhatnám majd helyet őket, hiszen minden talpalatnyi helyet párnák borítanak. Egy hímzett csoda még a zongorára is került.

Anne-t addigra már rázta a nevetés. Priscilla vidám fecsegése elérte a kívánt hatást: felvidította, és egy kis időre feledtette vele a honvágyát. Csak akkor tört rá ismét, amikor egyedül maradt kis hálószobájában. Az ablakhoz lépett, és kinézett. Odalent az utca csendes és sötét volt. A hold a régi St. John fái fölött rásütött az emlékmű tetején fekvő oroszlán busa fejére. Anne szinte alig hitte, hogy csak aznap jött el a Zöldmanzárdos-házból. Egyetlen nap gyökeres változás, és az utazás nyomán úgy érezte, mintha ezer éve lett volna.

– A hold biztos ugyanúgy süt a Zöldmanzárdos-ház fölött is – tűnődött. – De erre gondolni sem akarok, mert rögtön felébred a honvágyam. És sírni se fogok. Egy alkalmasabb időpontra halasztom, és helyette most szépen, nyugodtan bebújok az ágyba, és alszom.

Egy bolondos új barát nő

Kingsport izgalmas, régi, még a korai gyarmati idöket idéző, patinás hangulatú város. Leginkább egy finom idős hölgyre emlékeztet, aki még ifjúkorának divatos ruháit viseli, és a szíve „romlatlan” különös emlékek és a múlt tündérlegendáinak dicsfénye övezi, bár imitt-amott már hajlik a modernségre. Kingsport valamikor a vadon szélén gyökeret vert egyszerű kis határállomás volt, telepesei egyhangú hétköznapijait az indiánok betörései élénkítették csak. Később a franciák és az angolok huzakodtak rajta; egy-egy támadás a csatározó nemzetek mind újabb sebhelyeinek nyomát hagyta a városon.

Nevezetességei között van egy, a városi parkban álló toronyerőd, falán a turisták emlékébe hagyott kézjegyével, a várost övező hegyekben egy régi, elhagyott francia erőd és a köztereken több ásatag ágyú. Más történelmi érdekességgel is büszkélkedhet, amelyek igényt tarthatnak a kíváncsi látogatók érdeklődésére, de egyik sem érhet fel a város szívében fekvő, ritka és elragadó régi St. John temetővel, amelynek két oldalán csendes, ódon házakkal zsúfolt utcák, a másik kettőn pedig forgalmas, mai főútvonalak húzódnak. Kingsport polgárainak keblét tulajdonosi büszkeség dagasztja a régi St. John láttán, a nagyravágyóbbak még egy-két ott eltemetett őst is fel tudnak mutatni, akiknek sírját álló, furcsán meggörbült vagy a síron fekvő kőlap díszíti, amelyre felvésték életük legfontosabb állomásait. Ezek a régi sírkövek egyébként nem sok művészi ízlésről vagy kezűgyességéről tanúskodnak. Jó részük durván faragott barna vagy szürke kőből készült, és csak kivételes esetekben

akad közöttük néhány díszesebb példány. Néha feltűnik egy-egy koponyával és keresztbe fektetett lábszárcsonttal ékesített kő, is, amit nemegyszer angyalfej egészít ki. Sok sírkő feldől már, vagy éppen romokban hever. Az idő csontkeze szinte egyiküket sem kímélte, egyes feliratokat teljesen letörölt, másokat meg sokszor csak nagy erőfeszítéssel lehet kibetűzni. Üres hely már régen nem akad; a halottak hatalmasra nőtt öreg szilfák és fűzek alatt alusszák örök álmukat, amelyet a szélben susogó lombok árnyékában nem zavar a falon túli forgalom zaja sem.

Az érkezését követő napon Anne egyik legelső sétája is ide vezetett. A délelőtt elment a beiratkozással; Priscillával ezután már semmi más teendőjük nem akadt, így boldogan fordítottak hátat a tanintézetnek, ahol csak ismeretlenek tömege vette körül őket; nem érezték jól magukat közöttük, legtöbbjük úgy festett, mintha maga sem lenne biztos abban, hogy hova is tartozik.

A „gólyalányok” kettes-hármas csoportokba verődve álldogáltak, s görbe szemmel méregették egymást, míg az öntudatosabb és elszántabb fiúk az előcsarnok főlépcsőjén gyűltek össze, és fiatal tüdejük teljéből vidám rikkantásokkal üdvözölték egymást, fittyet hányva hagyományos ellenségeikre, a másodévesekre, akiből egy-kettő mutatóban – felhúzott orral s megvetően elnézve a lépcsőn helytelenkedő „betörtlen csikók” feje fölött – arra sétált. Gilbertnek és Charlie-nek nyoma sem volt.

– Sosem hittem volna, hogy egy szép nap még egy Sloane látásának is örülnék – bukott ki Priscilla száján, amikor átsétáltak az egyetemi negyeden –, de most a szívem is repesne Charlie guvadt szemei láttán! Legalább ismerős szemeket látnék!

– Ne is mondd – sóhajtozott Anne is. – Leírhatatlan érzés volt a beiratkozásra várók között sorban állni... úgy éreztem magam, mintha a legapróbb csepp lennék egy végtelen ten-

gerben. A jelentéktelenség tudata már önmagában is elég kellemetlen, de még ennél is elviselhetetlenebb, ha belénk verik, hogy ezen az állapoton már soha, semmi sem változtathat... márpedig én pontosan ezt éreztem... mintha szabad szemmel láthatatlan lennék, és bármelyik másodéves – ha nem figyel eléggé – könnyen eltaposhatna. Tudtam, hogy megsiratatlanul, érdemek nélkül és megénekeletlen kell majd sírba szállnom.

– No, várj csak, másképp lesz ez jövő ilyenkor! – vigasztalta Priscilla. – Akkor már mi is unottan és tudástól megcsömörlötten vonulunk majd át a színen, akár a másodévesek. Nem kétkellem, hogy a jelentéktelenség pocskék érzés, de még mindig jobb, mint amikor az ember olyan nagynek és esetlennek érzi magát, mint én... mintha szétterülnék az épületben. Azt hiszem, azért érezhetem így magam, mert jó pár centivel a többiek feje fölé magasodtam. Én aztán nem féltem, hogy egy másodikos rám tapos... inkább attól rettegetem, hogy elefántnak vagy túlméretezett, szigetlakó krumplis zsáknak néz.

– Szerintem csak az a baj, hogy a nagy Redmondnak nem tudjuk megbocsátani, hogy nem a kis Akadémia – szögezte le Anne, összekaparva régi vidám életfilozófiájának maradékát, hogy azzal takargassa csupaszon didergő lelkét. – Amikor az Akadémiáról eljöttünk, ismertünk minden arcot, és kiharcoltuk magunknak a helyet. Talán tudat alatt azt képzeltük, hogy majd ugyanott folytatjuk, ahol az Akadémián abbahagytuk, s ezért is érezzük azt, mintha a föld kicsúszott volna a talpunk alól. Hála az égnek, hogy ezt sem Mrs. Lynde, sem Mrs. Elisha Weight nem tudja, és nem is tudja meg soha; a jelenlegi lelkiállapotom diadalmas „na, ugye, én megmondtam”-okra ösztökélné őket, abban a meggyőződésben, hogy ez a vég kezdete. Pedig ez csak a kezdet vége.

– Egyetértek. Ez a kis beszéd már inkább rád hasonlít. Nem telik sok időbe, hogy beleszokjunk, ismerősöket szerezzünk,

s ezzel helyre is áll majd a lelki nyugalmunk. Mondd csak, Anne, észrevetted azt a lányt, aki egyedül álldogált egész délelőtt a lányöltözőben... azt a csinos, barna szeműt, kedves félmosolyával?

– De még mennyire! Azért tűnt fel, mert talán csak ő látszott olyan magányosnak és elhagyatottnak, mint amilyenek én éreztem magam... nekem, persze, ott voltál te, de neki tényleg senkije sem volt.

– Azt hiszem, olyan egyedül érezhette magát, mint a kisujjam. Többször is tett olyan mozdulatot, mintha oda akarna jönni hozzánk, de végül is maradt, ahol volt... talán inába szállt a bátorsága. Magamban azt kívántam, bárcsak odajönne. Ha nem éreztem volna magam az előbb említett trampli elefántnak, biztos én tettem volna meg az első lépést. De a lépcsőn üvöltöző fiúk szeme láttára nem mertem átcammogni azon az irdatlan előcsarnokon. Szerintem ő volt a legcsinosabb elsős, akit ma láttam, de meglehet, hogy az első redmondi napon még a külső is megtévesztő, és a szépség csalóka – nevette el magát Priscilla.

– Ebéd után átmegyek a régi St. Johnba – váltott témát Anne. – Ugyan kötve hiszem, hogy egy temető felvidítaná az embert, de ez látszik az egyedüli megközelíthető helynek, ahol fák is vannak, márpedig én fák nélkül elveszett ember vagyok. Letelepedek egy régi sírkőre, behunyom a szemem, és azt képzelem, hogy az avonlea-i erdőben vagyok.

A tervből nem lett semmi: Anne nyitott szemmel járta be a régi sírkertet, hiszen annyi érdekes látnivaló akadt. A bejáraton túl elhaladtak az egyszerű vonalú, súlyos kő boltív alatt, amelyen az angol oroszlán terpeszkedett:

„És Inkermanon a vadszeder véres,

És az a kopár orom mostantól híressé lesz”

– idézte Anne, amint borzongva felpillantott rá.

– „Itt nyugszik Albert Crawford uraság – olvasta fel hangosan Anne az egyik szürke, kopott sírkőről –, aki sok éven át volt Ófelsége Ellátmányi Tisztje Kingsportban. Az 1763-as békéig szolgált a hadseregben, amikor is meggyengült egészségi állapota miatt vonult nyugalomba. Bátor tiszt, a legjobb férj, a legjobb apa és a legjobb barát volt. 1792. október 29-én, életének 84. évében tért meg az Úrhoz.” Ez aztán a sírfelirat, Prissy. Itt „tág tere nyílik a képzeletnek”. Milyen kalandokban bővelkedő élete lehetett! És ami a jellemét illeti, az emberi ékesszólás elhalványul ilyen magasztalás mellett! Kíváncsi lennék, vajon míg élt, szemtől szembe is ugyanezekkel a jelzőkkel illették-e?

– Itt egy másik: „Alexander Ross emlékezetére, aki 1840. szeptember 22-én halt meg, 43 éves korában. E sírkövet szeretettel emelte az, akit 27 éven át hűségesen szolgált és így kiérdemelte, hogy a legteljesebb bizalomra és ragaszkodásra méltó barátjának tekintsék.”

– Remek sírfelirat – jegyezte meg Anne elgondolkodva. – Jobbat én sem kívánhatnék magamnak. Így vagy úgy valamennyien szolgálunk, és ha kivívjuk, hogy igaz szívvel véshessék fel a sírkövünkre, hogy ezt hűséggel tettük, akkor mást már nem is kell hozzátenniük. Nézd csak, Prissy, egy szomorú kis szürke kő „a legkedvesebb gyermek emlékére”, és egy másik „annak emlékére emelve, aki másutt lett elhantolva”. Hol lehet vajon az ismeretlen sír? De komolyan, Prissy, a mai temetők feleilyen érdekesek sincsenek. Igazad volt... gyakran kijárok majd ide. Máris beleszerettem. Figyelj csak, azt hiszem, nem vagyunk egyedül... a faszor végén egy lányt látok.

– Úgy van, és ráadásul éppen azt, akit ma reggel a Redmondon láttunk. Már öt perce figyelem. Vagy hatszor elindult felénk, és ugyanannyiszor fordult vissza. Szerintem vagy rettenetesen félénk, vagy nyomja valami a lelkét. Menjünk oda, és ismerked-

jünk meg vele. Talán egy temetőben könnyebben lehet ismerkedni, mint az egyetemen.

A hosszú, füves, lombmennyezetű fasoron át odasétáltak egy lehajló ágú nagy fűz alatt az idegenhez, aki a szürke kőlapon üldögélt. Valóban nagyon szemrevaló volt: szabálytalanul, elevenen és igézően csinos. Selymesen barna hajának meleg diószín fénye volt, kerek orcája bársonyosan piroslott, nagy, barna, barátságos pillantású szeme furcsán ívelt szemöldökök alól tekintett a világba, hullámos ajka rózsapiros volt. Elegáns barna ruhát viselt, szoknyája alól divatos cipőcskék kandikáltak ki, aranybarna pipacsokkal díszített fáradtrózsaszín szalmakalapja mesteri kéz „alkotásának” látszott. Priscillába hirtelen belenyilallt a gondolat, hogy a kalapját csak a falubeli boltos díszítette fel, Anne pedig feszengve rágódott magában, hogy a blúz, amit maga varrt, és amit Mrs. Lynde szabott ki, nem tűnik-e túlságosan vidékinek és házilagosnak az idegen lány nagyvilági öltözéke mellett. E percben a két lány legszívesebben visszafordult volna, csakhogy már megálltak, és a szürke lapon ülő lány felé fordultak, aki nyilvánvalóan arra a következtetésre jutott, hogy meg szeretnék szólítani; felugrott, és kinyújtott kézzel, vidám, barátságos mosollyal lépett oda hozzájuk. Arcán nyoma sem volt a féltékenységnek vagy a rossz lelkiismeretnek.

– Jaj, úgy szeretném tudni, hogy kik vagytok! – kiáltott fel érdeklődve. – Majd megölt a kíváncsiság. Láttalak benneteket ma reggel a Redmondon. Ugye, milyen rettenetes volt? Futólag még az is megfordult a fejemben, hogy bárcsak otthon maradtam volna, hogy férjhez menjek.

Ez a váratlan fordulat féktelen nevetésre ingerelte Anne-t és Priscillát. A barna szemű lány is velük kacagott.

– De komolyan! Ami azt illeti, igazán férjhez mehettem volna. Gyertek, üljünk ide mind a hárman erre a sírkőre és barátkozunk össze! Könnyen fog menni, majd meglátjátok! Egyszerűen

imádni fogjuk egymást... ezt már akkor éreztem, amikor ma megláttalak benneteket az egyetemen. Rögtön oda akartam rohanni hozzátok, hogy a nyakatokba ugorjak.

– És miért nem tetted? – tudakolta Priscilla.

– Mert képtelen voltam eldönteni, hogy mit tegyek. Soha, semmiben sem tudok egyedül dönteni... a határozatlanság az én legnagyobb bajom. Amint elhatározásra jutok, szinte a csontjaimban érzem, hogy mégis a másik megoldás lenne az egyedül helyes. Keserves csapás, de, sajnos, ilyennek születtem, és kár volna hibáztatni érte, ahogy egyesek teszik. Akárhogy akartam is, ezért nem tudtam odamenni hozzátok, ezért nem szólítottalak meg benneteket.

– Azt hittük, túl félénk vagy – szúrta közbe Anne.

– Még hogy én?! Dehogyan, drágám. A félénkség igazán nincs Philippa Gordon – röviden csak Phil... hívjátok is mindjárt így – számtalan gyengéi vagy erényei között. És titeket milyen néven tisztelhetlek?

– Íme, Priscilla Grant – mutatott rá Anne a barátnőjére.

– Ez pedig Anne Shirley – folytatta Priscilla a bemutatást.

– És mindketten a Szigetről jöttünk – fejezték be kórusban.

– Én az új-skóciai Bolingbroke-ba való vagyok – mondta Philippa.

– Nahát! – kiáltott fel Anne. – De hisz én ott születtem!

– Komolyan? Akkor te is igazi új-skóciai vagy!

– Nem én! – tiltakozott Anne. – Nem Dan O’Connelltól származik az a mondás, hogy senkiből sem válik ló, csak azért, mert istállóban született? Én tetőtől talpig szigetlakó vagyok!

– Elhiszem, de azért örülök, hogy Bolingbroke-ban születted. Ugye, olyan, mintha szomszédok lennénk? Tudod, ez azért jó, mert ha titkokat súgok a füledbe, mégsem úgy érzem, mintha egy idegennek mesélném el őket. A titkaimat pedig muszáj elmesélnem... ugyanis nem tudok titkot tartani. Nem is érde-

mes megpróbálnom, úgysem megy. Ez az egyik legrémesebb hibám... az említett határozatlanság mellett. Ha hiszitek, ha nem, fél órába telt, amíg eldöntöttem, melyik kalapom vegyem fel ide... a temetőbe! Először inkább a tollas barnához húzott a szívem, de amint feltettem, eszembe jutott, hogy a lehajtott karimájú rózsaszín csinosabban állna. Amikor aztán azt tűztem fel, rögtön a barna tetszett jobban. Erre egymás mellé tettem a kettőt az ágyra, és behunyt szemmel feléjük dőfem egy kalaptűvel. A rózsaszínt szúrtam át, ezért van most az rajtam. Ugye, milyen elbűvölő? Mondjátok csak, milyennek találtok?

A mélységes komolysággal feltett naiv kérdés hallatán Priscilla ismét elnevette magát, de Anne ösztönösen megszorította a másik lány kezét:

– Ma délelőtt mindketten úgy véltük, hogy te vagy a legcsinosabb lány a Redmondon!

Philippa hullámos ajkán bűbájos mosoly hullámozott végig, apró fehér fogai kivillantak:

– Én is így gondoltam – hangzott a megdöbbenő válasz –, de szerettem volna, ha ezt más is alátámasztja. Én még ebben a kérdésben sem tudok állást foglalni. Amint eldöntöm, hogy csinos vagyok, máris a legmélyebb kétségbeesésbe zuhanok, mert úgy érzem, hogy az ellenkezője igaz. Különben is van egy borzalmas nagynéném, aki gyászos sóhajjal szokta megjegyezni: „Hogy te milyen édes és szép kisbaba voltál! Hihetetlen, hogy a gyerekek hogy megváltoznak, mire felnőnek!” A saját nagynénikkal jól megvagyok, de a szüleim nagynénjét utálok. Ha nem esik nehezetekre, mondogassátok úton-útfélen, hogy csinos vagyok. Sokkal jobb a közérzetem, ha azt hiszem, hogy csinos vagyok. Ha akarjátok, viszonzhatom is... annál is inkább, mert nyugodt lelkiismerettel megtehetem.

– Köszönjük az ajánlatod – nevetett Anne –, de Priscilla meg én olyan rendíthetetlenül hiszünk abban, hogy csinosak

vagyunk, hogy senkinek sem kell megerősíteni, és neked sem kell vesződnöd ezzel.

– Látom, kinevettek. Tudom, hogy undorítóan hiú nőszemélynek gondoltok, pedig nem az vagyok. Egy szikrányi hiúság sincs bennem. És ha más lány megérdemli, sosem sajnálom tőle a bókokat. Jaj, úgy, de úgy örülök, hogy megismerkedtünk, lányok! Szombaton érkeztem, és azóta csaknem belepusztulok a honvágyba. Ugye, milyen borzalmas érzés? Bolingbroke-ban körülöttem forog a világ, de itt egy senki vagyok! Néha már egészen elkeseredtem. Ti hol tanyáztok?

– St. John Street harmincnyolc alatt.

– Egyre jobb! Csak egy saroknyira lakom tőletek, a Wallace Streeten. A panziómmal viszont nem vagyok megelégedve. Elhagyatott és sivár, a szobám meg egy rémes hátsó udvarra néz. Annál undorítóbb hely nincs is még egy a világon. Hát még a macskák... esküszöm, Kingsport macskatársadalmának fele ott szokott éjjelente összeseregleni. Semmi kifogásom a kandalló előtt szunyókáló, pattogó tűz mellett elnyúló macskák ellen, de egész más egy csomó éjfélkor összeverődő kiegészített kandúr a hátsó udvaron! Az első ott töltött éjszakámat végigbőgtem, a macskák kardalától kísérve. Láttátok volna reggel az orrom! Azt kívánom, bárcsak sose jöttem volna el otthonról!

– Nem is értem, hogy tudtad eldönteni, hogy a Redmondra gyere, ha valóban olyan határozatlan jellem vagy – jegyezte meg a hallottakon derülő Priscilla.

– Az Isten is megáldjon, drágám, nehogy azt hidd, hogy én voltam! Apám ragaszkodott hozzá. A fejébe vette, de hogy miért, azt meg nem mondhatom. El sem tudok annál nevetségesebbet képzelni, mint hogy én a bölcsészdiplomára készüljek, nektek nem ez a véleményetek? Persze, nem mintha nem volnék rá képes... ugyanis tenger eszem van.

– Ó! – kiáltott fel Priscilla elképedve.

– Úgy bizony. De majd belerokkanok, ha használnom kell. Ráadásul a bölcsészek olyan tanult, tiszteletet parancsoló, bölcs és fennkölt személyek... másmilyenek nem is lehetnek. Nem – rázta meg a fejét –, nekem aztán eszemben sem volt egyetemre jönni. Csak apám kedvére akartam tenni. Angyali ember. Különben is tudtam, hogy ha otthon maradok, akkor férjhez kell mennem. Ehhez meg anyám ragaszkodott, sőt eltökélt szándéka volt! Anyám igen határozott asszony. De én semmiképpen sem akartam még néhány évig férjhez menni. Mielőtt megállapodnék, alaposan ki akarom mulatni magam. És akármilyen lehetetlen engem bölcsészként elképzelni, öreg, férjezett asszonyként még képtelenebb, no nem? Még csak tizennyolc vagyok! Ezért döntöttem úgy, hogy inkább az egyetem, mint az oltár. Egyéb-ként is, hogy tudtam volna valaha is eldönteni, hogy melyikhez menjek hozzá?

– Hát anyyi volt? – nevette el magát Anne.

– Temérdek! A fiúk szörnyen odavannak értem... de komolyan! Az összes közül azért csak kettő számított. A többi vagy túl szegény, vagy túl fiatal volt. Tudjátok, okvetlen gazdag emberhez kell hozzámennem.

– És ugyan miért?

– De, drágám, csak nem képzeled, hogy egy földönfutó felesége leszek? Egyetlen hasznavehető dologhoz sem értek, és a tetejében még rémesen különc is vagyok. Úgy ám, a férjemnek tenger pénze kell legyen. Ezért maradt aztán mindössze két szóba jöhető kérő. De kettőből én éppen úgy nem tudom az igazit kiválasztani, mint kétszázból. Tisztában voltam azzal, hogy ha az egyikhez hozzámegyek, egy életen át bánni fogom, hogy nem a másikat választottam.

– Hát... izé... nem szeretted egyiket sem? – bökte ki Anne kicsit habozva, mert nehezeére esett egy idegen előtt szóba hozni az élet nagy misztériumát, a legnagyobb szerűbb átváltozást.

– Te jó ég, dehogy! Én aztán nem szeretek senkit. Képtelen vagyok rá. De egyébként sem vágnék rá. Szerintem a szerelem igazi rabszolgává alacsonyítja az embert. A férfinak pedig lehetőséget ad arra, hogy fájdalmat okozzon a nőnek. Félnék tőle. Nem, nem, Alec és Alonzo két drága fiú, és mindkettőt nagyon kedvelem, olyannyira, hogy nem is tudom, melyiket szeretem jobban. Hiszen éppen ez a baj! Alec a csinosabb – én ugyanis hozzá nem mennék egy férfihoz, ha nem lenne jóképű –, és jó természetű is, a haja meg szép göndör és fekete. Szinte túl tökéletes... és azt hiszem, nem jó, ha az ember férje ilyen hibátlan... hogy egyetlen kivetnivalót sem lehet találni benne.

– Akkor miért nem mész hozzá Alonzóhoz? – tudakolta Priscilla komolyan.

– Képzeld csak el; egy Alonzo nevű férj és én! – kesergett Phil. – Félek, hogy nem bírnám elviselni. De görögös metszésű az orra, és nagy megnyugvásomra szolgálna, ha egy ilyen orr kerülne a családba. Az enyémmre ugyan nem számíthatok. Eddig a Gordon-vonalat követi, de attól rettegek, hogy mire megöregszem, Byrne-jellegzetességekkel is kiegészül. Naponta aggodalmasan fürkészem a tükörben, hogy még Gordon-e. Mama született Byrne, és a lehető legbyrnebb orra van. Majd meglátjátok. De a te orrod, Anne Shirley, nagyon szép. Alonzo orra csaknem az ő javára billentette a mérleget. Csak ez a név ne lenne! Jaj, képtelen voltam dönteni. Ha úgy tehettem volna, mint a kalapokkal – hogy közéjük állok, behunyom a szemem és az egyikbe beleszúrom a kalaptűt –, akkor egész könnyen ment volna.

– És mit érzett Alec és Alonzo, amikor eljöttél? – kérdezte Priscilla.

– Még élte őket a remény. Azt mondták, hogy ki kell várniuk, amíg dönteni tudok. De erre szívesen vállalkoznak. Mind a kettő odavan értem. Addig meg eltökélt szándékom, hogy jól

kiszórakozom magam. Valószínűleg itt, a Redmondon is rengeteg lovagom lesz. Tudjátok, én csak akkor vagyok boldog, ha sok az udvarlóm. De nem az a véleményetek, hogy a gólyák szörnyű csúnyák? Csak egy igazán csinos fiút láttam közöttük. Halottam, hogy a barátja, akinek a szeme legalább annyira kidülledt, Gilbertnek szólította. Csak nem indultok már, lányok? Ne menjetek még!

– Félek, hogy muszáj – felelte Anne hűvösen. – Későre jár, és még sok dolgom van.

– De, ugye, mindketten meglátogattok majd? – kérdezte Philippa, és felállva a két lányt jobbról-balról magához ölelte. – És remélem, én is elmehetek majd hozzátok. Szeretném, ha nagyon jó barátnők lennénk. Úgy megkedveltelek benneteket! Ugye, nem riasztottalak el titeket a felületességemmel?

Anne elnevette magát, és őszinte melegséggel viszonzta Phil ölelését:

– Nem, dehogy!

– Mert, tudjátok, én feleannyira sem vagyok buta, mint amilyennek első pillantásra látszom. Fogadjátok el Philippa Gordont olyanak, amilyenek a jóisten megteremtette, hibáival egyetemben, és akkor biztos, hogy meg is szeretitek majd. Hát nem tündéri hely ez a temető? Szeretném, ha itt nyugodhatnék én is. Ez a sír nem is tűnt fel eddig... ez itt, amelyik vasráccsal van körülvéve... jaj, lányok, nézzétek csak, mi áll a sírkövön: egy tengerészkadét sírja, aki a „Shannon” és a „Chesapeake” közötti tengeri ütközetben vesztette életét. Gondoljátok csak el!

Anne megállt a vasráccsnál, és elmerengett a szürke, kopott kő láttán. Képzete feltámadt s nyargalni kezdett, az izgalomtól felgyorsult a szívverése. Tekintete elől eltűnt a régi kis temető; a sírok fölé boruló fák, a hosszú, árnyékos fasorok helyett a csaknem egy évszázaddal korábbi kingsporti kikötőt látta.

A tenger színén úszó ködből lassan kibontakozott egy hatalmas fregatt, árboccsúcsán ott ragyogott az élénk színű angol lobogó. Mögötte úszott egy másik, mozdulatlan, megtépázottan is méltóságteljes hajó, hátsó fedélzetén a bevont, csillagos lobogóval: a vitéz Lawrence. Az idő kereke villámsebesen forgott visszafelé a múltba, és a kikötő vizén ismét győztesen tornyosult a Shannon, nyomában zsákmánya, a Chesapeake.

– Gyere csak vissza, Anne Shirley, hova lettél? – nevetett Philippa, és megrántotta Anne karját. – Száz évre repültél tőlünk! Ideje, hogy visszatérj a földre.

Anne egy sóhajtással tért magához, a szeme lágyan csillogott:

– Mindig is szerettem ezt a régi történetet, és bár az angolok győztek, nekem talán mégis a bátor, ám legyőzött parancsnok miatt tetszett. E sír láttán hirtelen olyan közel éreztem magamhoz, olyan valóságosnak tűnt. Ez a szegény kis kadét csak tizennyolc éves volt. A felirat szerint „vitéz küzdelemben szerzett súlyos sebeibe halt bele”. Egy katona nem is kívánhatna szebb halált.

Mielőtt elfordult volna, Anne levette a ruhájáról a kis csokor bíborlila árvácskát, és a nagy tengeri csatában elpusztult fiatal tengerész sírjára ejtette.

– Nos, mi a véleményed az új barátnőnkéről? – kérdezte Priscilla, amikor Philippa búcsút vett tőlük.

– Nekem tetszik. A fecsegése ellenére is van benne valami szeretetre méltó. Elhiszem neki, hogy feleannyira sem ostoba, mint amilyennek hangzik. Kedves, ölelni való kisbaba, aki talán sosem fog felnőni.

– Én is megkedveltem – jelentette ki Priscilla határozottan. – De pont annyit beszél a fiúkról, mint Ruby Gillis. Mégis... ha Rubyt hallgatom, mindig dühöt vagy undort érzek, Philen pedig csak szeretettel nevetek. Vajon miért?

– Van köztük különbség – tűnődött Anne hangosan. – Ruby tudatosan bánik így a fiúkkal. Nála a szerelem, az udvarlás merő szórakozás. És amikor az udvarlóival henceg, az embernek az az érzése, hogy azért teszi, hogy az orra alá döngölje: a másoknak feleannyi sincs. Phil ellenben úgy beszél róluk, mint a pajtásairól. Jó barátoknak tekinti őket, és azért örül, ha vagy fél tucat követi mindenhova, mert így érzi, hogy népszerű. Szereti a népszerűséget, és azt is, ha népszerűnek tartják. Még Alec és Alonzo sem más a szemében – azt hiszem, én már ezentúl így, együtt gondolkodom majd rájuk –, mint két játszópajtás, akik azt szeretnék, ha Phil egy életen át játszana velük. Örülök, hogy találkoztunk vele, és a régi St. Johnnak is örülök. Azt hiszem, ma délután, ha csak éppen hogy, de megvettem a lábam itt, Kingsportban. Remélem, gyökeret eresztek majd, hiszen mindennél rosszabb, ha ilyen talajvesztettnek érzem magam.

Levelek otthonról

Anne és Priscilla még három héten át érezték magukat megszűrőlt idegeneknek. Majd hirtelen, minden átmenet nélkül helyére került minden – az egyetem, a professzorok, az órák, a diáktársak, a tanulmányok és a társasági élet. A körülöttük zajló élet megszűnt elszigetelt töredékek halmaza lenni, és ismét egyneművé vált. A golyák véletlenszerűen összeverődött csoportjából egy szép napon osztály lett, osztályszellemmel, osztálykiáltással, közös érdekekkel, közös ellenszennvel és közös célokkal. Az évenkénti bölcsészettudományi gyors kérdés-felelet vetélkedőben maguk mögé utasították a másodéveseket, és ezzel kivívták az összes évfolyam elismerését, arról

nem is beszélve, hogy hatalmas lökést kapott az önbizalmuk. A másodévesek két éven át verhetetlennek bizonyultak, és kudarcukat főképp Gilbert Blythe stratégiai fővezérségének tulajdonították, aki a kampányt irányította, új taktikát honosított meg, amely szétzilálta a másodévesek sorait, és győzelemre segítette az elsősöket. Érdemei elismerésül az elsős évfolyam elnökévé választották, bár erre az elsősorban elsősök által áhított megtiszteltetésre és felelősségre sokan sóvárogtak. Egy még ennél is nagyobb kitüntetésben részesült, amikor felajánlották az elsősöknek ritkán kijáró tagságot a „lambok” között, azaz a Lamba Theta-diákszövetség redmondi megfelelőjében. A beiktatás előzetes megpróbáltatásaként széles karimájú vászon főkötőben és csiricsáré virágos kalikóból varrt bő konyhakötényben kellett fel-alá vonulnia Kingsport legforgalmasabb üzleti negyedének utcáin. Gilbert víg kedélyűen engedelmeskedett a kihívásnak, főkötőjét kecses eleganciával billentette meg az ismerős hölgyek láttán. Charlie Sloane, aki nem lehetett „lamb”, közölte Anne-nel, hogy nem is érti, hogy tud Gilbert így megalkodni; ő – a maga részéről – erre sosem lenne képes.

– Képzeld csak el Charlie-t egy „főkötőben” és kötényben – kuncogott Priscilla. – Pontosan úgy festene, mint a nagymamája. Gilberten meg úgy állt mindkettő, mintha világéletében ebben járt volna.

Anne és Priscilla a redmondi társasági élet sűrűjébe csempentek bele Philippa Gordon jóvoltából. Philippa apja gazdag és ismert férfiú volt, egy régi, előkelő új-skóciai család sarja. E tény – Phil szépségével és bájával megtoldva, mely utóbbit friss ismerősei is sorra elismerték – egy szempillantás alatt szabad bejárást biztosított Philnek az összes redmondi klikkbe, klubba és osztályba, és ahova ő ment, oda ment Anne és Priscilla is. Phil csodálta a két lányt, de főképp Anne-t. Hűséges kis lélek volt, akiből teljesen hiányzott a sznobság bármiféle fajtája. Tudat

alatti jelmondata a „Szeressetek engem, szeressétek a barátaitmat” volt. Egyre bővülő ismeretségi köréből a két avonlea-i lány sem hiányozhatott, akik a többi gólya csodálkozásától és irigységétől kísérvé könnyedén és kellemesen kerültek be a redmondi társaságba, míg a Phil támogatását nem élvező társnőik az „események” peremére szorultak, legalábbis az első évben.

A komolyabb gondolkodású Anne és Priscilla Philt továbbra is annak a mulatságos, szeretni való kisbabának látták, mint akkor, amikor megismerték. De rájöttek arra is, hogy – mint maga mondta – „tenger” esze van. Rejtély maradt ugyan, hogy mikor és hol tanul, mivel folyton valami „szórakozáson” törte a fejét, és otthon töltött estéin látogatók tömkelegét fogadta. Udvarlói számával igazán elégedett lehetett, hiszen a gólyák háromnegyede és a többi évfolyam tetemes hányada versengett egy mosolyáért. Philt ez naiv örömmel töltötte el, és ujjongva mesélte el Anne-nek és Priscillának egy-egy új hódítását; megjegyzéseitől a szerencsétlen holdkórosnak – ha hallotta volna – biztosan lángra gyúltak volna a fülei.

– Alecnek és Alonzónak szemmel láthatólag még egy komoly vetélytársa sem akadt – csipkelődött Anne.

– De nem ám – helyeselt Philippa. – Hetente írok nekik, és részletesen beszámolok az itteni udvarlóimról. Biztos, hogy remekül mulattatja őket. Csak sajnós azt, akit igazán szeretnék, nem kaparinthatom meg. Gilbert Blythe észre sem vesz; ha rám is néz, csak úgy, mint egy cirógatni való helyes kis-macskára. Tudom jól, miért! Haragudnom kellene rád, Anne királynő, sőt gyűlölnöm kellene téged, de ehelyett rettenetesen szeretlek, és pocsékul érzem magam, ha egy nap nem találkozhatunk. Annyira más vagy, mint azok a lányok, akiket korábban ismertem. Néha úgy nézel rám, hogy jelentéktelen, felületlen kis lénynek érzem magam, és azt kívánom, bárcsak jobb, bölcsőbb és erősebb lennék. Legott el is határozom, hogy meg-

változom, de az első valamirevaló fiú láttán rögtön ki is megy az egész a fejemből. Hát nem óriási itt az élet az egyetemen? Fura, ha belegondolok, hogy első nap hogy utáltam! De ha nem jöttem volna ide, veled sem ismerkedtem volna meg, Anne. Jaj, kérek, mondd újra meg újra, hogy egy kicsit azért szeretsz! Úgy szeretem hallani!

– Nem is egy kicsit... hanem nagyon-nagyon, és szerintem is édes, kedves, imádni való, bársonyos kismacska vagy, akinek nincsenek karmai! – nevetett Anne. – Azt azonban váltig nem értem, hogy mikor szakítsz időt a tanulásra.

Phil mégis találhatott valahogy időt a tanulmányaira is, mert minden tárgyból állta a sarat a maga évfolyamában. Még a morgós öreg matematikaprofesszor sem tudott kifogni rajta, pedig nagyon nem szívelte az egyetemista lányokat, és hevesen ellenezte, hogy felvegyék őket a Redmondra. Phil mindenképp a gólyák élén járt, kivéve az angol irodalmat, ahol Anne Shirley fejjel vezetett. Anne könnyedén vette az akadályokat az elsős tantárgyakból, valószínűleg az előző két év eredményeképpen, amikor Gilberttel közösen, kitartóan tanultak Avonlea-ben. Így több ideje maradt a szórakozásra, amit szívből élvezett. De Avonlea-ról és ottani barátairól egy percre sem feledkezett meg. A hét fénypontja volt, amikor otthonról levelet kapott. Amíg meg nem jöttek az első levelek, el sem tudta képzelni, hogy valaha is megszeretheti Kingsportot, vagy akár otthon érezheti ott magát; Avonlea – úgy érezte – a hold túlsó oldalán van. Csak a levelek hozták ismét közelebb, ezek fonták össze régi és új életét, hogy végre két, reménytelenül különálló lét helyett ismét egyet alkothassanak. Az első alkalommal hat levelet kapott: Jane Andrewstól, Ruby Gillistől, Diana Barrytól, Marillától, Mrs. Lynde-től és Davytól. Jane hibátlanul gömbölyű betűi, akkurátus sorai tökéletes unalmat árasztottak. Egy hanggal sem említette az iskolát, pedig Anne

alig várta, hogy hírt kapjon róla; Anne egyetlen kérdésére sem válaszolt, de készségesen közölte, hány yardnyi csipkét horgolt az utóbbi időben, milyen az időjárás Avonlea-ben, milyen ruhát varrat, és hogy érzi magát, amikor a feje fáj. Ruby Gillistől egy ömlengő episztola érkezett, amelyben Anne hiánya felett kesergett, s százszor is megemlítette, mennyire nélkülözik mindenben, majd afelől érdeklődött, hogy milyenek ott a Redmondon a „srácok”, és a fennmaradó részt megtöltötte a számtalan imádójáról szóló könnyes történeteivel. Buta, de értelmetlen levél lett volna, és ha nincs az utóirat, talán meg is neveltette volna Anne-t: „A leveleiből ítélve Gilbert jól érzi magát az egyetemen – írta –, ám ugyanez már nem mondható el Charlie-ről.”

Úgy, szóval Gilbert írt Rubynak! Hát jó... ami azt illeti, joga van hozzá. Csak éppen... Anne-nek fogalma sem volt arról, hogy Ruby írt először, és Gilbert csak merő udvariasságból válaszolt. Anne megvetően lökte félre Ruby levelét, és az utóirat fájdalmas élet csak Diana élénk, hírekkel zsúfolt, élvezetes levele tudta feledtetni, bár Fredről egy kicsit túl sok volt benne. Mégis annyi apró, színes hírrel szolgált, hogy Anne egy szempillantás alatt visszacseppent Avonlea-be. Marilla kimérten és színtelenül fogalmazott; levelében tudatosan kerülte a pletykákat vagy az érzelmeket. Sorai ennek ellenére a Zöldmanzárdos-ház egészséges, egyszerű levegőjét árasztották, a háborítatlan béke és az állhatatos, megingathatatlan szeretet melegére emlékeztették, amely ott várt rá. Mrs. Lynde levele az egyház híreivel volt teli. A háztartás gondjai alól felszabadult idős hölgy a szokottnál is több időt szentelhetett az egyház ügyeinek, amelybe – úgy tűnt – szívvel-lélekkel bele is vetette magát. Legjobban mégis a megüresedett avonlea-i szószék „nyomorúságos utánpótlása” hozta ki a sodrából:

„Azt hiszem, manapság csak tökkelütöttek mennek papnak”, írta keserűen. „Amilyen jelöltek itt megfordulnak, hát még,

amit prédikálnak! Fele sem igaz annak, amit mondanak, s ami még ennél is kétségbeejtőbb, még csak köze sincs a tantételekhez. Mind közül mégis a mostani a legszörnyűbb. A bibliai idézettel kezd, aztán egészen másról prédikál. És azt állítja, hogy hite szerint nem minden pogány örökre elveszett bárány. Micsoda ötlet! Ha ez így van, szavamra, kidobtuk az ablakon a Külmisziós Szövetségnek adományozott rengeteg pénzt! Múlt vasárnap este meg kijelentette, hogy következő vasárnap a vízen úszó baltáról fog prédikálni. Szerintem, jobban tenné, ha a Bibliára szorítkozna, és az ilyen feltűnést hajhászó gondolatokat békén hagyná. Amondó vagyok, hogy szépen nézünk ki, ha már egy lelkész sem talál elég prédikálnivalót a Szentírásban. Melyik templomba jársz, Anne? Remélem, ott is rendszeresen látogatod; a népek könnyen megfélemedeznek a kötelességükről, ha az otthonuktól távol vannak, és amint hallok, az egyetemisták e tekintetben nagyokat vétkeznek. Úgy tudom, sokan vasárnap szent napjára hagyják a tanulnivalójukat. Őszintén remélem, hogy te, Anne, sosem süllyedsz ilyen mélyre. Ne feledd a neveltetésed. És gondosan válogasd meg a barátaidat. Sosem tudhatod, mifélékkel hoz össze a sors ott az egyetemen. Külsőre hófehér angyalok. De lelkükben, akár a ragadozó farkasok. Amondó vagyok, szóba se állj senki fiatalemberrel, ha nem a Szigetről való.

Jut eszembe, el akartam mesélni, mi történt aznap, amikor a lelkész ellátogatott hozzánk. Ilyen mulatságosat még életemben nem láttam. Mondtam is Marillának »Ha Anne is itt lett volna, ugye, milyen jót nevetett volna?« Még Marilla is hahotázott. A lelkész ugyanis egy apró termetű, kövér és görbe lábú emberke. Nos, Mr. Harrison öreg disznója – tudod, az a jókora, testes jószág – aznap megint átkódorgott, és beszabadult az udvarba, sőt, anélkül, hogy tudtuk volna, valahogy feljutott a hátsó verandára is; éppen ott volt, amikor a lelkész megjelent az ajtóban. A

disznó frászt kapott, vadul az ajtó felé iramodott, hogy kijusson, de hely az nem volt, csak a karikalábak között. Azám, csakhogy a disznó jól megtermett disznó volt, a lelkész meg töpörtyű, így egyből a hátára kapta, és elvágatott vele. Mi csak azt láttuk Marillával, amikor az ajtóhoz értünk, hogy a lelkész kalapja jobbra, a sétabotja balra szállt el. Amíg élek, nem felejttem el az arckifejezését. Az a szegény disznó meg halálra volt rémülve. Mostantól mindig azt a disznót látom majd magam előtt, amint száguld lefelé a lelkésszel a hátán, ha a Bibliában a meredekről a tengerbe vadul lerohanó disznóról olvasok. Gondolom, a disznó azt képzelte, hogy az Öreg, ahelyett, hogy lenyelte volna, valahogy a hátára került. Hálát adtam az égnek, hogy az ikrek nem voltak jelen; nem illett volna, hogy egy lelkészt ilyen méltatlan helyzetben lássanak. Mielőtt a patakhoz értek volna, a lelkész leugrott vagy tán leesett a disznó hátáról, az meg tébolyultan átvágott a patakon és eltűnt az erdőben. Marillával odaszaladtunk hozzá, felsegítettük és leporoltuk a kabátját. Sértetlen volt, de éktelenül dühös, hiába bizonygattuk, hogy a disznó nem a miénk, és nekünk is rengeteg bosszúságot okozott egész nyáron. Különben is, miért éppen a hátsó ajtóhoz jött? Mr. Allant sosem kaptuk volna rajta ilyesmin. Egyhamar nem kapunk hozzá fogható lelkészt. De minden rosszban van valami jó: a disznónak azóta se híre, se hamva, és szerintem nem is kerül elő soha többé.

Az élet amúgy csendesen folydogál Avonlea-ben. A Zöldmanzárdos-ház nem olyan világvégi hely, mint vártam. Az idén télen talán belefogok egy újabb steppelt takaróba; Mrs. Silas Sloane-nál ugyanis láttam egy csinos, új, almaleveles mintát.

Ha egy kis izgalomra vágyom, elolvasom a gyilkossági tárgyalásokról szóló tudósításokat a bostoni lapokban, amiket az unokahúgomtól kapok. Korábban eszembe sem jutott volna, de most nagyon érdekesnek találom. Az az Egyesült Államok az

ördög előszobája lehet. Remélem, meg sem fordul a fejedben, Anne, hogy valaha is oda utazz. Bár ahogy a lányok mostanában keresztül-kasul járnak a világot, az egyszerűen rémes. Mindig a Sátán jut róla eszembe, aki Jób Könyvében le-fel, s ide-oda járkal. Szavamra, az ÚR ezt biztos nem nézi jó szemmel.

Davy kimondottan jól viselkedik az elutazásod óta. Egy nap mégis rájött a bolondóra, mire Marilla azzal büntette, hogy egész nap Dora kötényét kellett viselnie. Davy úgy állt bosszút, hogy utána miszlikbe aprította Dora összes kötényét. Erre én jól elfenekeltem, ő meg dühében halálra hajszolta a kakasom.

MacPhersonék költöztek a házamba. Az asszony remek háziasszony, de szörnyű finnyás. Kiásta a júniusi liliomaimat, mert »rendetlen« tőlük a kert. Thomas a házasságkötésünkön ültette őket. Mr. MacPherson kellemes embernek tűnik, de szavamra, az az asszony a lelke mélyén azonban vénlány maradt, nem más.

Ne hajszold magad agyon a tanulással, és okvetlen húzz bündanadrágot, amint beköszönt a téli hideg. Marilla sokat aggódik miattad, de én mindig megnyugtatom, hogy több józan ész szorult a fejedbe, mint annak idején hittem volna, és nem lesz semmi bajod.”

Davy rögvést a sérelmeivel kezdte:

„Kedves Anne! Írj, kérlek, marillának, hogy ne kötözzön oda a híd karfájához, amiké’ horgászni megyek a fiúkkal, mer’ kicsúfolnak. Iszonyúan unalmas nélküled az élet, de az iskola mulatságos. Jane Andrews ingerültebb, mint te. Tegnap este a tökök lámpással jól megijesztettem Mrs. Lynde-t. Bornyasztóan dühös vót, meg azért’ is, mer’ addig zargattam körbe-körbe az öreg kakasát, míg ki nem nyúlt az udvaron. Pedig nem akartam én megdögleszteni. Mitől döglött, meg anne, szeretném tudni. Mrs. lynde bedobta a disznóólba, pedig eladhatta volna mr. blairnek is. Mr. blair már ötven centet is megad egy szép

döglött kakasért. Hallottam, amikor mrs. lynde arra kérte a lelkészt, hogy imádkozzon érte. Mit csinált akkora bűnt, hogy ki kő belőle imádkozni, szeretném tudni. Van egy csudajó papírsárkányom, anne, pompás farokkal. Tegnap az iskolában milty bolter mesélt nekem valamit, ami igaz, becsszóra. Az öreg Joe mosey és Leon múlt héten egyik késő este az erdőben kártyáztak. A kártyákat egy farönkre terítették. Aztán hirtelen megjelent egy nagy fekete ember, felkapta a kártyákat meg a rönköt, és nagy égzengés közben eltűnt. Fogadok, hogy begyulladtak. Milty szerint a fekete ember az ördög volt személyesen, az volt tényleg, anne, szeretném tudni. Mr. kimball odaát spenservale-ben nagyon beteg és kórhászba kell mennie, bocsánat, de meg kell kérdeznem marillát, hogy hejesen írtam-e, marilla szerint nem a kórhászban, hanem a bolondokházában vóna a heje, mer' aszisz, hogy egy kígyó van benne. Milyen érzés, ha egy kígyó lakik az emberben, anne, szeretném tudni. Mrs. lawrence is beteg. Mrs. lynde szerint csak az a baja, hogy túl sokat foglalkozik a belsejével.”

– Én csak arra volnék kíváncsi – mondta Anne, amikor eltette a leveleket –, hogy Mrs. Lynde-nek mi lenne a véleménye Philippáról.

Lucy Maud Montgomery

Anne válaszáton

Anne egy időre maga mögött hagyja szeretett Prince Edward-szigetét a kingsporti Redmond College kedvéért. Itt nemcsak matematikából, görögből és számos egyéb tárgyból vesz leckéket, hanem fontos dolgokat tanul az életről és a szerelemről is.

Anne barátnőjével, Priscillával beköltözik Patty Házába, befogad egy kóbor macskát, ötször megkéri a kezét (a leánykéréseket rendre visszautasítja), és ezalatt egyre azon tűnődik, miért akarja Gilbert Blythe elrontani tökéletes barátságukat azzal, hogy folyton a szerelemről szónokol neki.

Hamarosan azonban gyökerestől megváltozik az élete, amikor felbukkan Roy Gardner. Roy jóképű és gazdag, egyszóval pontosan az a férfi, akit Anne megálmodott magának. Amikor azonban eljön a pillanat, hogy kimondja a boldogító igent, a lány arra kényszerül, hogy számot vessen önmagával és érzelmeivel.

Vajon mi vagy ki áll Anne boldogságának útjában? És vajon elmegy-e a lány addig a pontig, ahonnan már nincs visszaút?

A rendkívül népszerű kanadai író legismertebb sorozatának harmadik darabját tartja a kezében az olvasó.

2 299 Ft